

Ulotka informacyjna o prawach mieszkaniowych w Szkocji

Wynajem nieruchomości: Wszyscy obywatele UE/EOG/ Szwajcarii

Czy mogę wynająć nieruchomość?

Tak, każda osoba mieszkająca w Szkocji ma prawo do wynajmu nieruchomości na takich samych zasadach jak obywatel brytyjski¹, zarówno od właścicieli prywatnych [ang. private landlords] jak i spółdzielni mieszkaniowych [ang. housing association]. Właściciele nieruchomości nie mogą dyskryminować ze względu na pochodzenie i nie mogą odmówić najmu osobom posiadającym status imigracyjny w Wielkiej Brytanii. Osoby, które uważają, że mogą być w tej kwestii dyskryminowane powinny zasięgnąć porady, dzwoniąc na jedną z infolinii wymienionych poniżej.

Czy mogę wynająć nieruchomość, jeśli podlegam kontroli emigracyjnej?

Osoby podlegające kontroli emigracyjnej nie mogą wynająć mieszkania od władz lokalnych [local authority].

Co w przypadku, gdy przebywam tutaj bez ważnego statusu emigracyjnego?

- osoby będące tu bez ważnego statusu emigracyjnego, na przykład ubiegające się o azyl, którym go odmówiono, mogą napotkać trudności z wynajęciem nieruchomości w Szkocji. Wynajmujący nie mają obowiązku sprawdzania statusu imigracyjnego najmujących, często jednak proszą o okazanie dokumentów tożsamości, na przykład paszportu;
- osoby będące w wyżej wymienionej sytuacji powinny skontaktować się ze Scottish Refugee Council dzwoniąc na darmową infolinię pod numer: 0800 085 66087, więcej szczegółów na stronie: <https://www.scottishrefugeecouncil.org.uk/direct-support/destitute-asylum-seekerservice/>

Co, jeśli nie jestem osobą ubiegającą się o azyl ani uchodźcą?

- Osoby, które nie ubiegają się o azyl ani nie są uchodźcami, np. obywatel UE nie posiadający ważnego dowodu tożsamości lub bez statusu imigracyjnego mogą zasięgnąć porady dzwoniąc na jedną z poniżej wymienionych infolinii.

Zasiłek mieszkaniowy [ang. Housing Benefit]

Czym jest?

- Housing Benefit to zasiłek pomagający opłacić całość lub część czynszu i zależy od indywidualnej sytuacji osoby, która się o niego zasiłek ubiega.
- Housing Benefit nie pokrywa kosztów utrzymania, takich jak gaz i elektryczność.

Jaka jest kwota zasiłku?

- kwota zasiłku zależy od tego, gdzie osoba mieszka i ile pokoi potrzebuje.

¹ Wliczając obywateli Irlandii

- jeśli posiada się jeden lub więcej wolnych pokoi, kwota zasiłku mieszkaniowego może zostać zmniejszona. Nazywa się to często podatkiem od sypialni [ang. "Bedroom Tax"].
- na Bedroom Tax można otrzymać zasiłek o nazwie Discretionary Housing Payment. Więcej o Discretionary Housing Payment na stronie- <https://www.mygov.scot/discretionary-housing-payment>

Kto może go otrzymać?

- koniecznym może okazać się ubieganie o zasiłek Universal Credit, który dla wielu osób zastąpi Housing Benefit. Więcej o Universal Credit [na stronie](#).
- Housing benefit jest nadal opcją dla osób w wieku emerytalnym, w mieszkaniach wspieranych, przystosowanych do osób wymagających opieki lub tymczasowych [ang. supported, sheltered, temporary housing].
- informacje o Housing Benefit dostępnym lokalnie na stronie: <https://www.mygov.scot/claim-housing-benefit>

Co w przypadku, gdy wynajmujemy mieszkanie od władz lokalnych lub spółdzielni mieszkaniowej [ang. local council, Housing Association]?

Osoby wynajmujące nieruchomość od władz lokalnych lub spółdzielni mieszkaniowej, mogą otrzymać Housing Benefit

Co w przypadku, gdy wynajmuje mieszkanie od właściciela prywatnego [ang. private landlord]?

Osoby wynajmujące nieruchomość prywatnie, mogą otrzymać Housing Benefit.

Co w przypadku, gdy nasz wniosek jest odrzucony?

- jeżeli wniosek o zasiłek zostanie odrzucony można poprosić władze lokalne o ponowne rozpatrzenie wniosku [ang. mandatory reconsideration];
- jeżeli wniosek zostaje ponownie odrzucony, należy w ciągu miesiąca od daty, w którą decyzja została podjęta, złożyć pisemny wniosek o odwołanie. Jest to tak zwana rewizja [ang. revision];
- więcej informacji o odwołaniu od decyzji [na stronie](#).

Pomoc w przypadku bezdomności

Co to oznacza?

Osobom bezdomnym, kwalifikującym się do pomocy w przypadku bezdomności, władze lokalne powinny:

- przyjąć wniosek o pomoc dla bezdomnych
- przeprowadzić wywiad w sprawie okoliczności prowadzących do złożenia wniosku
- jeśli jest taka potrzeba, zapewnić tymczasowe zakwaterowanie

Co sprawdzają władze lokalne?

- czy osoba jest bezdomna i uprawniona do pomocy (informacje o tym czy jest się uprawnionym do pomocy [na stronie](#).)
- w jaki sposób nastąpiła bezdomność
- czy osoba ma powiązania lokalne

Co, jeśli odmówiono mi pomocy dla bezdomnych?

Jeśli władze lokalne odmówią udzielenia pomocy dla bezdomnych, należy zwrócić się o pisemne uzasadnienie decyzji i zapoznać się z nią w ciągu 21 dni od jej otrzymania. Osoby, które potrzebują pomocy w zweryfikowaniu decyzji i omówieniu dalszego postępowania mogą skontaktować się z jedną z wymienionych poniżej infolinii.

Czy muszę zapłacić za zakwaterowanie tymczasowe?

Władze lokalne najprawdopodobniej zażądadają, aby pokryć koszty zakwaterowania, dlatego ważnym jest by sprawdzić czy możliwym jest uzyskanie zasiłku Housing Benefit (więcej informacji na temat Housing Benefit poniżej). Osoby niemające środków finansowych na pokrycie kosztów zakwaterowania mogą się tej decyzji odwołać. Aby uzyskać poradę dotyczącą opłat za zakwaterowanie, należy skontaktować się z jedną z infolinii wymienionych poniżej. Otrzymywanie zasiłków socjalnych nie jest wymogiem, by mieć prawo do zakwaterowania tymczasowego.

Kto może skorzystać z pomocy dla bezdomnych?

Obywatele UE posiadający status osoby osiedlonej [ang. settled status],

- osoby posiadające status osoby osiedlonej, których zwyczajowym miejscem zamieszkania jest Szkocja, mogą uzyskać pomoc dla osób bezdomnych w Szkocji.

Obywatele UE posiadający status tymczasowy [ang. pre-settled status]

- osoby posiadające status tymczasowy oraz inne kwalifikujące prawo do pobytu, mogą uzyskać pomoc związaną z bezdomnością w Szkocji. Informacje o prawie do pobytu na stronie: <https://www.gov.uk/right-to-reside>.

Obywatele UE, którzy legalnie przebywali w Wielkiej Brytanii w dniu 31.12.2020 i złożyli wniosek o prawo do pobytu przez upłynięciem ostatecznego terminu w dniu 30.06.2021.

- osoby oczekujące na decyzje odnośnie statusu mogą skorzystać z pomocy dla bezdomnych do czasu otrzymania statusu osoby osiedlonej, statusu tymczasowego lub do czasu, gdy nie ma możliwości dalszego odwołania się od decyzji odmownej.

Co zrobić, jeśli nie pochodzę z UE/EOG/Szwajcarii (lub pochodzę, ale nie kwalifikuję się, gdyż nie przysługuje mi status osoby osiedlonej ani status tymczasowy)?

- Obywatele spoza EU kwalifikują się do otrzymania pomocy dla bezdomnych, jeśli są tutaj osiedleni, a ich status emigracyjny pozwala na „korzystanie z funduszy publicznych” Aby udowodnić prawo do korzystania z funduszy publicznych, wymagany jest dowód statusu imigracyjnego. Osoby, które nie są pewne czy ich status pozwala na korzystanie z funduszy publicznych lub nie mają żadnego dowodu

potwierdzającego ich status imigracyjny, powinny zasięgnąć porady dzwoniąc na jedną z poniższych infolinii.

- Uchodźcy kwalifikują się do otrzymania pomocy dla osób bezdomnych, jeśli otrzymali status uchodźcy i/lub są objęci ochroną humanitarną. Jeśli ich pozwolenie na pobyt wygasło, nie kwalifikują się do otrzymania pomocy. Osoby, które złożyły wnioski o przedłużenie zezwolenia na pobyt przed jego wygaśnięciem, będą kwalifikować się do pomocy do czasu podjęcia decyzji przez Home Office.
- Osoby starające się o azyl znajdują szczegółowe porady na stronie: <https://www.scottishrefugeecouncil.org.uk/accessing-homelessness-support/>

Kupno i posiadanie nieruchomości: Wszyscy obywatele UE/EOG/Szwajcarii

Czy mogę kupić i być właścicielem nieruchomości?

Tak. Każda osoba mieszkająca w Szkocji może kupować i posiadać nieruchomości na takich samych zasadach, jak obywatele brytyjscy.

Czy potencjalnie mogą wystąpić jakieś trudności, jeśli nie pochodzę z Wielkiej Brytanii?

Tak. Dokonując zakupu własnej nieruchomości mogą wystąpić trudności praktyczne, na przykład, otwierając konto bankowe, osoby mogą zostać poproszone o podanie większej ilości informacji niż obywatele brytyjscy.

Aby uzyskać bezpłatną pomoc i więcej informacji na temat spraw związanych z mieszkalnictwem lub bezdomnością, prosimy dzwonić na darmowe infolinie lub skorzystać z podanych poniżej stron internetowych.

- Z infolinią Citizens Support Service (utworzoną przez Citizens' Advice Scotland) można skontaktować się dzwoniąc pod bezpłatny numer 0800 916 9847 (od poniedziałku do piątku w godz. 9-17). Aby uzyskać pomoc z Citizens Advice Centre osobiście i adresy ich najbliższych biur na stronie: <https://www.cas.org.uk/bureaux>
- Z infolinią organizacji Shelter Scotland, która zapewnia również usługi tłumaczy, można skontaktować się za darmo, dzwoniąc pod numer 0808 800 4444 (od poniedziałku do piątku w godz. 9-17). Więcej informacji na temat praw mieszkaniowych w Szkocji na stronie: https://scotland.shelter.org.uk/housing_advice.

UWAGA: niniejszy biuletyn stanowi jedynie podsumowanie przysługujących praw. Nie zawiera on pełnego opisu praw i nie powinien być traktowany jako porada prawna. W celu uzyskania bardziej szczegółowych informacji na temat przysługujących praw i ich wpływu na sytuację osobistą, należy skorzystać z porady prawnika lub innego wykwalifikowanego doradcy. Treść zewnętrznych stron internetowych, do których prowadzą hiperłącza w tym dokumencie, są w języku angielskim

Współfinansowany ze środków Funduszu Szkockiego Rządu oraz SCVO's Community, Capacity and Resilience Fund [09/05/2022]